

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY

ELEANOR SHARPSTON

prednesené 29. júna 2006¹

1. V tejto žalobe podanej Komisiou proti Španielsku podľa článku 226 ES Komisia navrhuje, aby bolo určené, že Španielsko nesprávne prebralo články 1 a 5 smernice Rady 92/100/EHS z 19. novembra 1992 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva (ďalej len „smernica“)².

ide o nájom a vypožičiavanie.⁴ Osobitne požaduje, aby členské štáty ustanovili právo na nájom a vypožičiavanie pre určité skupiny nositeľov práv.

3. Siedme odôvodnenie smernice stanovuje:

Smernica

2. Cieľom smernice je odstrániť rozdiely v právnej ochrane poskytovanej autorským dielam a predmetom práv príbuzných autorským právam³ v členských štátoch, pokiaľ

„Keďže autori a výkonní umelci potrebujú k výkonu svojej tvorivej činnosti primerané príjmy, ktoré sú základom pre ďalšiu tvorivú a umeleckú činnosť a investície potrebné najmä na výrobu fonogramov a filmov sú mimoriadne vysoké a riskantné; keďže možnosť zabezpečenia takéhoto príjmu a návratnosti takejto investície môžu byť efektívne realizované len pomocou primeranej právnej ochrany príslušných nositeľov práv; ...“

1 — Jazyk prednesu: angličtina.

2 — Ú. v. ES L 346, s. 61; Mim. vyd. 17/001, s. 120.

3 — V kontexte práva Spoločenstva zahrňuje autorské právo („droit d'auteur“) výhradné práva udelené autorom, skladateľom, umelcom atď., zatiaľ čo práva súvisiace s právom autorským („droits voisins“) zahrňujú obdobné práva udelené výkonným umelcom (hudobníkom, hercom atď.) a podnikateľom (vydavateľom, výrobcom filmov atď.). V záujme stručnosti budem odkazovať jednoducho na „diela chránené autorským právom“ skôr ako ťažkopádne používať pojem používaný smernicou, teda „diela chránené autorským právom a predmety ochrany chránené príbuznými právami“, keďže rozlíšenie nie je v prednáwanej veci dôležité.

4 — Prvý bod odôvodnenia smernice.

4. Článok 1 ods. 1 požaduje, aby členské štáty ustanovili právo udeliť súhlas alebo zakázať nájom a vypožičiavanie originálov a rozmnoženín diel chránených autorským právom a ostatných predmetov „uvedených v článku 2“.

— výrobcovi fonogramu vo vzťahu k jeho fonogramom,

5. Článok 1 ods. 2 definuje pojem „nájom“ ako „sprístupnenie na použitie na časovo obmedzené obdobie na účely priameho alebo nepriameho hospodárskeho alebo obchodného prospechu“. Článok 1 ods. 3 definuje pojem „vypožičiavanie“ ako „sprístupnenie na použitie na časovo obmedzené obdobie, nie však na účely priameho alebo nepriameho hospodárskeho alebo obchodného prospechu, ak sa uskutočňuje prostredníctvom verejnosti prístupných zariadení“.

— výrobcovi prvého záznamu filmu vo vzťahu k originálu a rozmnoženinám jeho filmu. Na účely tejto smernice pojem „film“ predstavuje kinematografické alebo audiovizuálne dielo, alebo pohyblivé obrazy, či už sú sprevádzané zvukom alebo nie.“

7. Článok 5 v rozsahu, aký je relevantný v prejednávanej veci, stanovuje:

6. Článok 2 ods. 1 stanovuje:

„Výhradné právo udeľovať súhlas alebo zakázať nájom a vypožičiavanie prislúcha:

— autorovi vo vzťahu k originálu a rozmnoženine jeho diela,

— výkonnému umelcovi vo vzťahu k záznamom jeho výkonu,

„1. Členské štáty môžu ustanoviť, pokiaľ ide o verejné vypožičiavanie, výnimky z výhradného práva podľa článku 1 za predpokladu, že aspoň autori dostanú odmenu za takéto vypožičiavanie. Členské štáty môžu voľne určiť výšku tejto odmeny tak, aby zodpovedala ich kultúrno-politickým záujmom.“

...

3. Členské štáty môžu oslobodiť od platenia odmeny podľa [odseku 1] určité kategórie zariadení.“

12. Článok 19 ods. 3 stanovuje:

8. Článok 15 ods. 1 smernice ukladá členským štátom povinnosť prebrať smernicu najneskôr do 1. júla 1994.

„Pojem ‚nájom‘ znamená sprístupnenie originálov alebo rozmnoženín diela na použitie na časovo obmedzené obdobie na účely priameho alebo nepriameho hospodárskeho alebo obchodného prospechu.

Relevantná vnútroštátna právna úprava

Pojem nájom nezahŕňa sprístupnenie na účely výstavy, verejného šírenia z fonogramov alebo audiovizuálnych nahrávok vrátane výňatkov ani sprístupnenie uskutočnené na ‚konzultáciu na mieste‘.“

9. Predmetnou španielskou právnou úpravou v prejednávanej veci je Texto refundido de la Ley de Propiedad Intelectual (konsolidované znenie zákona o duševnom vlastníctve, ďalej len „LPI“).

13. Článok 19 ods. 4 prvý a tretí pododsek stanovuje:

10. Článok 17 LPI udeľuje autorom výhradné právo na vypožičiavanie ich diela vrátane práva na rozširovanie.

„Pojem ‚požičiavanie‘ znamená sprístupnenie originálov alebo rozmnoženín diela na použitie na časovo obmedzené obdobie bez priameho alebo nepriameho hospodárskeho alebo obchodného prospechu, ak sa uskutočňuje prostredníctvom verejnosti prístupných zariadení.

11. Článok 19 ods. 1 stanovuje, že právo na rozširovanie zahŕňa vypožičiavanie.

...

Pojem požičiavanie nezahŕňa činnosť uvedenú v odseku 3 druhom pododseku vyššie a činnosť, ktorá sa uskutočňuje v zariadeniach prístupných verejnosti.“

14. Na výhradné právo autora na požičiavanie stanovené v článkoch 17 a 19 sa vzťahuje nasledujúca výnimka, obsiahnutá v článku 37 ods. 2 LPI:

„... múzeá, archívy, knižnice, dokumentačné centrá, fonotéky, verejné filmotéky, alebo filmotéky spravované neziskovými organizáciami všeobecného záujmu, ktoré majú kultúrny, vedecký alebo vzdelávací charakter, alebo vzdelávacie inštitúcie patriace do španielskeho vzdelávacieho systému nie sú povinné vyžiadať si povolenie od nositeľov práv ani im poskytnúť odmenu za vypožičiavanie, ktoré vykonávajú.“

Posúdenie

15. Komisia tvrdí, že článok 5 ods. 3 smernice umožňuje členským štátom oslobodiť len „určité kategórie“ zariadení od platenia

odmeny inak zaručenej článkom 5 ods. 1 ako protiplnenia za výnimku z výhradného práva na vypožičiavanie priznaného článkom 1. Článok 37 ods. 2 LPI však oslobodzuje prakticky každé vypožičiavanie od povinnosti získať povolenie autora, ako aj od povinnosti platiť autorom odmenu. Výsledkom tejto výnimky je, že povinnosť platiť autorom odmenu za vypožičiavanie ich diel, ku ktorému nedal povolenie, sa uplatní len vtedy, ak zariadenie ktoré sa zaoberá vypožičiavaním je buď (1) súkromnou ziskovou organizáciou, alebo (2) súkromnou neziskovou organizáciou, ktoré však nie je kultúrnou, vedeckou alebo vzdelávacou organizáciou všeobecného záujmu. Rozsah týchto dvoch kategórií je však natoľko obmedzený, že je možné pochybovať o tom, či majú nejaký praktický účinok. Pokiaľ ide o prvú kategóriu, zdá sa byť málo pravdepodobné, že zisková organizácia bude uskutočňovať vypožičiavanie bezplatne. Vzhľadom na to, že vypožičiavanie „na účely priameho alebo nepriameho hospodárskeho alebo obchodného prospechu“ spadá na účely smernice pod definíciu „nájmu“, a nie pod definíciu „požičiavania“, článok 5 ods. 1 smernice sa na ňu nevzťahuje. Pokiaľ ide o druhú kategóriu, nie je pravdepodobné, aby múzeum, archív, knižnica, dokumentačné centrum, fonotéka, verejná filmotéka, alebo filmotéka, ktoré uskutočňujú verejné vypožičiavanie a ktoré sú neziskovými organizáciami, neboli kultúrnou, vedeckou alebo vzdelávacou organizáciou všeobecného záujmu.

16. Komisia tvrdí, že aj keď článok 5 ods. 3 smernice ponecháva členským štátom na

účel vymedzenia kategórie zariadení oslobodených od povinnosti platiť odmeny široký priestor pre voľnú úvahu, neumožňuje im oslobodiť od tejto povinnosti všetky alebo takmer všetky zariadenia. „Výnimka“ uplatniteľná na všetky alebo takmer všetky zariadenia, na ktoré sa vzťahuje povinnosť platiť odmeny podľa článku 5 ods. 1, sa stáva všeobecným pravidlom. Okrem toho na takúto výnimku by nebolo možné pozeráť tak, že sa uplatní len na „určité kategórie zariadení“⁵. Článok 5 ods. 3 musí byť, ako výnimka, vykladaný reštriktívne. Pokiaľ by členské štáty mohli oslobodiť všetky alebo takmer všetky zariadenia, ktoré by za iných okolností boli povinné platiť odmenu, povinnosť uvedená v článku 5 ods. 1 by stratila zmysel.

17. Som toho názoru, že žaloba Komisie je opodstatnená. Podľa môjho názoru, zo štruktúry a cieľov smernice a zo znenia článku 5 ods. 3 jasne vyplýva, že členský štát nemôže oslobodiť prakticky všetky kategórie

zariadení, ktoré by inak spadali do pôsobnosti článku 5 ods. 1.

18. Ako Komisia správne poznamenáva, jedným z hlavných cieľov smernice je zabezpečiť primeraný príjem za tvorivú činnosť autorov.⁶ V súlade s týmto cieľom požaduje článok 5 ods. 1, aby autori boli odmeňovaní aj za vypožičiavanie svojich diel, pokiaľ členský štát stanoví výnimku z ich výlučného práva udeliť súhlas alebo zakázať takéto vypožičiavanie. Aj keď je teda článok 5 ods. 1 opísaný ako výnimka, v skutočnosti toto ustanovenie odráža hlavnú požiadavku celej smernice, teda, aby autori boli odmeňovaní v súlade s článkami 1 a 2 smernice.

19. Článok 5 ods. 3 upravuje skutočnú výnimku z tejto požiadavky na odmenu, keď členským štátom umožňuje oslobodiť „určité kategórie zariadení“ od platenia odmeny. Ako taký sa musí vykladať reštriktívne. Znenie článku 5 ods. 3 jednoznačne uvádza, že len určitý počet kategórií⁷ potenciálne povinných platiť odmenu na základe článku 5

6 — Pozri siedmy bod odôvodnenia, už uvedený vyššie v bode 3.

7 — Zdá sa, že článok 5 ods. 3 bol vložený s ohľadom na želanie dvoch členských štátov, aby mohli oslobodiť knižnice vo vzdelávacích zariadeniach a verejné knižnice od povinnosti platiť za právo na verejné vypožičiavanie: pozri J. Reinbothe a S. von Lewinski, *The EC Directive on Rental and Lending Rights and on Piracy* (1993), s. 82.

5 — Komisia cituje rozsudok zo 16. októbra 2003, Komisia/Belgicko, C-433/02, Zb. s. I-12191, bod 20.

ods. 1 môže byť od tejto povinnosti oslobodený. To platí nielen pre anglickú, ale prinajmenšom aj pre dánsku, holandskú, francúzsku, nemeckú, grécku, taliansku, portugalskú a španielsku verziu smernice, teda pre jazyky, v ktorých bola smernica prijatá.⁸

20. Je pravdou, že toto stanovisko nie je jednoznačné, pretože pojem „určité“ môže znamenať tiež „niektoré, ale nie všetky“ a takisto „jasne vymedzené“. Právny predpis, ktorý oprávňuje členské štáty prijať osobitné opatrenia, aby „zabránili „určitým“ druhom daňových únikov alebo obchádzaniu“, môže len ťažko znamenať, že členské štáty nesmú brániť všetkým druhom daňových únikov.⁹

21. Súdny dvor však už objasnil, že článok 5 ods. 3 sa vykladá restriktívne, a uviedol, že „pokiaľ okolnosti prevládajúce v dotknutom členskom štáte neumožňujú uskutočniť platné rozlíšenie medzi kategóriami zariadení, je namieste uložiť všetkým dotknutým

zariadeniam povinnosť zaplatiť predmetnú odmenu“¹⁰.

22. Súhlasím s Komisiou, že výnimka z povinnosti, ktorá oslobodzuje v podstate všetkých, na ktorých by sa za iných okolností vzťahovala, nie je výnimkou, ale zrušením základnej povinnosti. V prejednáwanej veci sa Španielsko nesnaží vážnym spôsobom sponchybníť, že rozsah jeho výnimky sa v skutočnosti prekrýva s kategóriami zariadení, ktoré by inak boli povinné platiť odmenu.¹¹ Namiesto toho predkladá niekoľko argumentov, ktoré podľa jeho názoru ospravedlňujú jeho legislatívnu voľbu.

23. Španielsko po prvé tvrdí, že Komisia nepreukázala, že oslobodenie stanovené v článku 37 ods. 2 LPI má za následok narušenie hospodárskej súťaže na vnútornom trhu. Vo svojej Správe z roku 2002 o práve na verejné vypožičiavanie

8 — V tomto poradí „certain categories“, „bepaalde categorieën“, „visse kategorier“, „certaines catégories“, „bestimmte Kategorien“, „ορισμένες κατηγορίες“, „alcune categorie“, „determinadas categorias“ and „determinadas categorias“.

9 — Pozri bod 17, návrhov generálneho advokáta F. G. Jacobsa prednesené vo veci Italitica, C-144/91, Zb. s. I-3653.

10 — Rozsudok Komisia/Belgicko, už citovaný vyššie v poznámke pod čiarou 5, bod 20.

11 — Je pravdou, že Španielsko vo svojej duplike tvrdí (bez toho aby uviedlo dôkazy), že súkromné spoločnosti často zakladajú verejné knižnice na vypožičiavanie, a nič nebráni tomu, aby organizácie, ktoré sú vlastníčkami týchto zariadení, odmeňovali autorov, ktorí žiadajú o zaplatenie. Vo svojej duplike však ďalej uvádza, že v Španielsku súkromné iniciatívy neprispeli nejakým veľkým rozsahom k vytvoreniu zariadení všeobecného záujmu, ktoré by boli otvorené pre verejnosť, a že túto medzeru tak museli zaplniť verejné orgány.

v Európskej únii z roku 2002 Komisia uviedla,¹² že nič jasne nenasvedčuje tomu, že pomerne nízky stupeň harmonizácie práva na verejné vypožičiavanie na základe smernice mal prinajmenšom v čase vydania tejto správy značne negatívny dopad na hospodárske záujmy nositeľov práv, ako aj na samotné fungovanie vnútorného trhu. Komisia tiež nepreukázala, že rozsah oslobodenia stanovený v LPI mal v Španielsku za následok nedostatočný príjem autorov, ktorý im zabránil pokračovať v tvorivej činnosti.

24. Súhlasím s Komisiou, že na účel preukázania údajného porušenia, nie je povinná preukázať, že oslobodenie stanovené v článku 37 ods. 2 LPI buď zbavuje autorov primeraného príjmu, alebo narušuje hospodársku súťaž na vnútornom trhu. Konanie o nesplnení povinnosti je založené na objektívnom zistení, že členský štát si nespĺnil svoje povinnosti.¹³ Nevyžaduje sa preukázanie, že došlo ku skutočnej škode. Povinnosť platiť odmenu stanovenú článkom 5 ods. 1 sa uplatní vždy, bez ohľadu na to, či je to v danom prípade nevyhnutné, alebo nie, na ten účel, aby sa autorom zaručili „primerané príjmy“, a bez ohľadu na osobitné účinky na hospodársku súťaž, ktoré by mohli

vzniknúť z nedostatku odmeny v danom prípade.¹⁴ Podobne, výnimka stanovená v článku 5 ods. 3 vždy vyžaduje, aby oslobodenie od povinnosti platiť odmenu bolo obmedzené na „určité zariadenia“ bez ohľadu na to, či je takéto obmedzenie v danom prípade nevyhnutné alebo nie, na ten účel, aby sa autorom zaručili „primerané príjmy“, a bez ohľadu na osobitné účinky na hospodársku súťaž, ktoré by mohli vzniknúť z nedostatku odmeny, ktorú by za iných okolností zaplatilo dané zariadenie.

25. Okrem toho sa javí, že Španielsko predpokladá, že povinnosť odmeny môže byť z určitých dôvodov vylúčená, pokiaľ by sa preukázalo, že autorom už boli vyplatené dostatočné príjmy a že nedostatok odmeny im nebráni pokračovať v tvorivej činnosti. Tento argument je však založený na nepochopení povahy a cieľa práva na verejné vypožičiavanie. Aj keď je pravdou, že autorom sa vyplátili príjmy z ich práv na rozmnožovanie a rozširovania rozmnožením, tento príjem však nezahrnuje knihy, ktoré boli vypožičané, ale knihy, ktoré boli predané.¹⁵ Je samozrejme pravdou, že nie každý, kto si vypožičiava knihy z verejnej knižnice (alebo ten, kto si ich na mieste

12 — Správa z 12. septembra 2002 Rade, Európskemu parlamentu a Hospodárskemu a sociálnemu výboru o práve na verejné vypožičiavanie v Európskej únii, KOM(2002) 502 v konečnom znení, bod 5.1.

13 — Pozri napríklad rozsudok zo 14. novembra 2002, C-140/00, Komisia/Spojené kráľovstvo, Zb. s. I-10379, bod 34 a v ňom citovaná judikatúra.

14 — Pozri body 46 a 47 mojich návrhov vo veciach C-53/05 a C-61/05, Komisia/Portugalsko, prednesené 4. apríla 2006, pre vysvetlenie možného dopadu neexistence právnej úpravy práva na verejné vypožičiavanie na vnútorný trh.

15 — Ako príklad používam knihy: právo na vypožičiavanie sa môže samozrejme vzťahovať aj na zvukové záznamy a videozáznamy, ktoré sú záznamami vystúpení alebo rozmnoženiami filmov alebo iných audiovizuálnych diel (aj keď videozáznamy sa pravdepodobne častejšie prenajímajú než požíčujú).

prezerá), by si v prípade neexistencie tohto zariadenia kúpil každú vypožičanú knihu. Je to len všeobecný model.¹⁶ Smernica je v každom prípade jasným politickým rozhodnutím priznať výhradné právo na vypožičiavanie, ako aj nárok na odmenu tam, kde členský štát stanoví z tohto práva výnimku.

čiatateľ vyberie. V každom prípade, Španielsko neuvádza žiadne dôkazy na podporu svojich tvrdení.

26. Po druhé Španielsko tvrdí, že Komisia nepochopila rozsah pôsobnosti oslobodenia stanoveného v článku 37 ods. 2 LPI, ktorý sa netýka toho, či je vypožičiavanie ziskové, alebo nie, ale toho, či zariadenie vypožičiavania *patri medzi* neziskovú kultúrnu, vedeckú alebo vzdelávaciu organizáciu všeobecného záujmu. Španielsko tvrdí, že je možné, že niektoré zariadenia nie sú oslobodené od povinnosti platiť odmenu, a že je možné, aby súkromná zisková organizácia vlastnila neziskové zariadenie vypožičiavania.

27. Znovu súhlasím s názorom Komisie, že existencia povinnosti odmeňovať by nemala závisieť od právnej formy, ktorú si vypoži-

28. Nakoniec Španielsko odkazuje na vyhlásenie Komisie v jej správe z roku 2002,¹⁷ že „článok 5 odráža kompromis nájdený v danom čase medzi potrebami vnútorného trhu na jednej strane a zohľadnením rozdielnych tradícií členských štátov v tejto oblasti na strane druhej“. Z toho podľa názoru Španielska vyplýva, že oslobodenia povolené článkom 5 ods. 3 sú široké tak, ako je to potrebné na udržanie alebo zlepšenie kultúrnej tradície. Široká voľnosť členských štátov im umožňuje priznať len veľmi obmedzenú alebo symbolickú odmenu alebo dokonca im nepriznať vôbec žiadnu odmenu. Španielsko totiž poznamenáva, že Komisia vo svojej správe z roku 2002 uviedla, že „článok 5 za určitých podmienok umožňuje členským štátom, aby nahradili výhradné práva právom na odmenu alebo nestanovili žiadnu odmenu“¹⁸. Španielsko tvrdí, že v prejednávanej veci má uskutočnenie kultúrnych cieľov prednosť pred cieľom smerujúcim k zabezpečeniu zodpovedajúceho príjmu autorom. Španielsky zákonodarca

16 — Pozri podrobnejšie bod 44 dôvodovej správy k pôvodnému návrhu smernice Rady o nájomnom práve, vypožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami z 24. januára 1991, KOM(90) 586 v konečnom znení, uvedený v bode 46 mojich návrhov vo veci Komisia/Portugalsko, už citovanej vyššie v poznámke pod čiarou 14. Pozri tiež Správu Komisie z roku 2002, už citovanú v poznámke pod čiarou 12, bod 2.

17 — Už citovaná v poznámke pod čiarou 12, bod 3.3.

18 — Tamže.

vzal do úvahy skutočnosť, že využívanie verejných knižníc je v Španielsku v porovnaní s EÚ značne podpriemerné.

zahrňovať všetky zariadenia, ktoré by potenciálne mohli byť povinné platiť odmenu.

29. Podľa môjho názoru by však povinnosť odmeňovať autorov uložená prvou vetou článku 5 ods. 1 smernice stratila zmysel, ak by členské štáty mohli podľa druhej vety stanoviť nulovú odmenu. Druhá veta článku 5 ods. 1 umožňuje členským štátom zmeniť výšku odmeny požadovanej prvou vetou, „aby zodpovedala“ ich kultúrno-politickým záujmom. To im však neumožňuje stanoviť „nulovú“ odmenu. Z pojmu „odmena“ vyplýva, že platby, ktoré sú autorovi vyplatené, musia primerane kompenzovať ich tvorivé úsilie.

30. Podobne, ak by členské štáty mohli stanoviť nulovú odmenu pre všetky kategórie zariadení vypožičiavania, nemalo by zmysel stanoviť v článku 5 ods. 3, že môžu oslobodiť len „určité“ kategórie zariadení od povinnosti platiť odmenu. Aj keď článok 5 ods. 3 ponecháva členským štátom široký priestor pre voľnú úvahu, táto voľná úvaha sa týka stanovenia kategórií zariadení, ktoré majú byť oslobodené. Ako už bolo uvedené vyššie, tieto kategórie nemôžu v skutočnosti

31. Pokiaľ ide o odkaz na správu Komisie z roku 2002, podľa ktorej sú členské štáty oprávnené, aby „dokonca... nestanovili žiadnu odmenu“, z kontextu tohto vyhlásenia jasne vyplýva, že sa uplatňuje práve na oprávnenie priznané členským štátom na základe článku 5 ods. 3 „oslobodiť od platenia odmeny určité kategórie zariadení“. Takto oslobodené kategórie zariadení nebudú (podľa definície) platiť žiadnu odmenu. Otázkou v danej veci však je, ako sa má výnimka stanovená článkom 5 ods. 3 vykladať. Nerozumiem preto, akým spôsobom vyhlásenie Komisie v jej správe z roku 2002 podporuje argument Španielska. Navyše je potrebné vykladať ho v súvislosti s poznámkami Komisie k článku 5 ods. 3 v bode 3.4 správy.¹⁹ V každom prípade aj za predpokladu, že by vyhlásenie Komisie mohlo ozrejmiť otázku, ktorá je predmetom tejto veci pred Súdny dvorom, išlo by len o vyjadrenie spôsobu, akým by sa podľa názoru Komisie mohlo toto ustanovenie vykladať. Vyjadrenie ako také, nie je pre Súdny dvor záväzné.

19 — „Kým článok 5 zveruje členským štátom značnú flexibilitu pri stanovení výnimky z výhradného práva, pokiaľ ide o vypožičiavanie, odmena musí byť poskytnutá aspoň autorom. Členské štáty môžu stanoviť výšku odmeny, ktorá ale musí zodpovedať základným cieľom smernice a ochrany autorských práv vo všeobecnosti. Členské štáty môžu oslobodiť určité, ale nie všetky zariadenia, v zmysle článku 5 ods. 3, od platenia odmeny.“

Návrh

32. Som preto toho názoru, že Súdny dvor by mal:
1. určiť, že Španielske kráľovstvo si nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článkov 1 a 5 smernice Rady 92/100/EHS z 19. novembra 1992 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva;
 2. zaviazal Španielske kráľovstvo na náhradu trov konania.